

מסכת ביכורים

פרק ג

א. כיצד מפרישין הבכורים. יורד אדם בתוך שדהו ורואה תאנה שבכרה, אשכול שבפר, רמון שבפר, קושרו בגמי, ואומר, הרי אלו בכורים. רבי שמעון אומר, אף על פי כן חוזר וקורא אותם בכורים מאחר שיתלשו מן הקרקע:

ב. כיצד מעלין את הבכורים. כל העירות שבמעמד מתכנסות לעיר של מעמד, ולגין ברחובה של עיר, ולא היו נכנסין לבתים. ולמשפטים, הנה הממנה אומר (ירמיה לא), קומו ונעלה ציון אל בית ה' אלהינו:

ג. הקרובים מביאים התאנים והענבים, והרחוקים מביאים גרוגרות וצמוקים. והשור הולך לפניו, וקרניו מצפות זקב, ועטרת של זית בראשו. החליל מכה לפניו, עד שמגיעים קרוב לירושלים. הגיעו קרוב לירושלים, שלחו לפניו, ועטרו את בכוריהם. הפחות, הסגנים והגזברים יוצאים לקראתם. לפי כבוד

הַנִּכְנָסִים הָיוּ יוֹצְאִים. וְכָל בְּעָלֵי אַמְנִיּוֹת שְׁבִירוֹשָׁלַיִם עוֹמְדִים
לִפְנֵיהֶם וְשׂוֹאֲלִין בְּשִׁלּוּמָם, אַחֲיָנוּ אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם פְּלוֹנִי, בָּאתָם
לְשָׁלוֹם:

ד. הִחֲלִיל מִכָּה לִפְנֵיהֶם עַד שְׁמַגִּיעִין לְהַר הַבַּיִת. הִגִּיעוּ לְהַר הַבַּיִת,
אָפְלוּ אֲגָרִיפָס הַמֶּלֶךְ נוֹטֵל הַסֵּל עַל כְּתָפוֹ וְנִכְנָס, עַד שְׁמַגִּיעַ לְעֶזְרָה.
הִגִּיעַ לְעֶזְרָה וְדִבְרוּ הַלְוִיִּם בְּשִׁיר, אַרְוֹמְמָהּ ה' כִּי דָלִיתָנִי וְלֹא שִׁמְחָתָּ
אִבִּי לִי (תהלים ל):

ה. הַגּוֹזְלוֹת שָׁעַל גִּבֵּי הַסֵּלִים, הָיוּ עוֹלוֹת. וַיְמָה שְׁבִינָדָם, נוֹתְנִים
לַכֹּהֲנִים:

ו. עוֹדְהוּ הַסֵּל עַל כְּתָפוֹ, קוֹרֵא מִהַגְדָּתִי הַיּוֹם לַה' אֱלֹהֶיךָ (דברים
כו), עַד שְׁגוּמֵר כָּל הַפֶּרֶשָׁה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר עַד אֲרָמִי אֵבֶד אָבִי.
הִגִּיעַ לְאֲרָמִי אֵבֶד אָבִי, מוֹרִיד הַסֵּל מֵעַל כְּתָפוֹ וְאוֹחֲזוֹ בְּשִׁפְתוֹתָיו,
וְכֵהֵן מַנִּיחַ יָדוֹ תַּחְתָּיו וּמְנִיפוֹ, וְקוֹרֵא מֵאֲרָמִי אֵבֶד אָבִי עַד שֶׁהוּא
גוֹמֵר כָּל הַפֶּרֶשָׁה, וּמַנִּיחוֹ בְּצֵד הַמִּזְבֵּחַ, וְהִשְׁתַּחֲוָה וַיֵּצֵא:

ז. בְּרֹאשׁוֹנָה, כָּל מִי שִׁיּוּדַע לְקָרוֹת, קוֹרֵא. וְכָל מִי שֶׁאִינוּ יוֹדְעִ
לְקָרוֹת, מְקָרִין אוֹתוֹ. נִמְנָעוּ מִלְּהִבִּיא, הִתְקִינוּ שֶׁיְהִי מְקָרִין אֶת מִי
שִׁיּוּדַע וְאֶת מִי שֶׁאִינוּ יוֹדְעִ:

ח. הַעֲשִׂירִים מְבִיאִים בַּכּוֹרִיָּהֶם בְּקִלְתוֹת שֶׁל כֶּסֶף וְשֶׁל זָהָב, וְהַעֲנִיִּים מְבִיאִין אוֹתָם בְּסִלֵּי נֶצְרִים שֶׁל עֶרְבָה קְלוּפָה, וְהַסֵּלִים וְהַכּוֹרִים נִתְּנִין לַכֹּהֲנִים:

ט. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן נָנִס אוֹמֵר, מַעֲטָרִין אֶת הַכּוֹרִים חוּץ מִשְׁבַּעַת הַמִּינִים. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, אֵין מַעֲטָרִין אֶת הַכּוֹרִים אֶלָּא מִשְׁבַּעַת הַמִּינִים:

י. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, שֶׁלֹּשׁ מִדּוֹת בַּכּוֹרִים, הַכּוֹרִים, וְתוֹסֶפֶת הַכּוֹרִים, וְעֵטוֹר הַכּוֹרִים. תוֹסֶפֶת הַכּוֹרִים, מִין בְּמִינוֹ. וְעֵטוֹר הַכּוֹרִים, מִין בְּשֹׂאֵינוֹ מִינוֹ. תוֹסֶפֶת הַכּוֹרִים נֶאֱכָלֶת בְּטָהֳרָה, וּפְטוּרָה מִן הַדֵּמָאִי. וְעֵטוֹר הַכּוֹרִים חֵיב בַּדֵּמָאִי:

יא. אֵימָתִי אָמְרוּ תוֹסֶפֶת הַכּוֹרִים כַּכּוֹרִים, בְּזֶמֶן שֶׁהִיא בָּאָה מִן הָאֶרֶץ. וְאִם אֵינָה בָּאָה מִן הָאֶרֶץ, אֵינָה כַּכּוֹרִים:

יב. לָמָּה אָמְרוּ הַכּוֹרִים כְּנֶכְסִי כֵהֵן, שֶׁהוּא קוֹנֶה מֵהֶם עֲבָדִים וְקִרְקָעוֹת וּבִהְמָה טִמְאָה, וּבַעַל חוֹב נוֹטֵלִן בְּחוּבוֹ, וְהָאִשָּׁה בְּכִתְבָתָּהּ, כֶּסֶף תוֹרָה. וְרַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אֵין נוֹתְנִים אוֹתָם אֶלָּא לְחֵבֶר בְּטוֹבָה. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים, נוֹתְנִין אוֹתָם לְאִנְשֵׁי מִשְׁמֶר, וְהֵם מְחַלְקִין בֵּינֵיהֶם, כְּקֹדֶשִׁי הַמִּקְדָּשׁ:

